

05

maja
czwartek / Thu
19:00

NFM, Sala Kameralna

Z zorzą polarną w tle

Ensemble Nordlys:

Christine Pryn – skrzypce

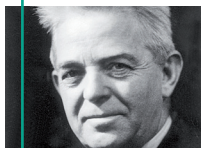
Viktor Wennesz – klarnet

Carl-Oscar Østerlind – wiolonczela

Kristoffer Hyldig – fortepian

R. Augustyn

C. Nielsen

PROGRAM:

Rafat Augustyn (*1951) *Cinque pezzi diversi* (aranżacja na klarnet, skrzypce, wiolonczelę i fortepian – prawykonanie)

Stanisław Krupowicz (*1952) *Sotto voce* (prawykonanie polskie)

Carl Maria von Weber (1786–1826) *Grand duo concertant Es-dur* na klarnet i fortepian op. 48

I Allegro con fuoco

II Andante con moto

III Rondo: Allegro

Emil Hartmann (1836–1898) *Serenada* na klarnet, wiolonczelę i fortepian op. 24

I Idylle

II Romance

III Rondò – Finale

Carl Nielsen (1865–1931) *II Sonata* op. 35 na skrzypce i fortepian

I Allegro

II Molto adagio

III Allegro piacevole

Johannes Brahms (1833–1897) *Taniec węgierski* nr 5, WoO 1

Per Nørgård (*1932) – muzyka z filmu *Uczta Babette*

[90']

Z muzyką duńską i nie tylko

Artur Bielecki

„Z zorzą polarną w tle”. Taki podtytuł dzisiejszego koncertu rozjaśnić może angielska wersja nazwy duńskiego zespołu Ensemble Nordlys: „The Northern Lights Ensemble”. Duńska grupa, złożona z czworga instrumentalistów (skrzypaczki, klarnecisty, wiolonczelista, pianisty) powstała w 1997 roku. Ensemble Nordlys stawia sobie za cel łączenie w swoich programach utworów z różnych epok, tak aby zatrzeć dzielące je granice stylistyczne czy chronologiczne. Będzie to dobrze widoczne również w programie dzisiejszego wieczoru. Zwróćmy uwagę, że słuchać będziemy dzieł wczesnego i późnego romantyzmu, ale zabrzmią też kompozycje rodem z XX wieku obok akcentów zupełnie współczesnych.

Grand duo concertant Es-dur op. 48 na klarnet i fortepian Carl Maria von Weber, twórca opery romantycznej, skomponował w latach 1815–1816. Utwór przynosi więc nas w pierwsze lata europejskiego romantyzmu. Jak powszechnie wiadomo, Weber znał osobiście wybitnego klarnecistę, wirtuoza swoich czasów, Heinricha Josepha Bärmanna, niemal rówieśnika kompozytora. Kunszt tego artysty zainspirował Webera do napisania szeregu klarnetowych peretek repertuarowych, czego przykładem jest właśnie *Grand duo Es-dur*. Utwór ze swoją klasyczną jeszcze, trzyczęściową formą przypomina nastrój muzyki kameralnej samego Mozarta, tyle tu muzycznej subtelności i serdecznego ciepła. Od siebie jednak Weber dodaje niezwykle efektowną wirtuozerię partii klarnetowej.

W dzisiejszym repertuarze nie mogło zabraknąć odniesień do Carla Nielsena, najwybitniejszego reprezentanta muzyki duńskiej, który żył na przełomie XIX i XX stulecia. Doskonały symfonik sprawdzał się również w kameralistyce. Przykładem tego nurtu jego twórczości jest piękna *II Sonata g-moll na skrzypce i fortepian* op. 35, skomponowana w 1912 roku. Przygotujmy się na muzykę szlachetną, wysoce oryginalną, o nieoczywistej ekspresji i bogatej fakturze. Część pierwsza (o wielu zmiennych określeniach tempa) nawiązuje do formy sonatowej.

Uwagę przykuwają oryginalne tematy, dialogi skrzypiec z fortepianem i ciekawe fragmenty o strukturze polifonicznej. W części drugiej (*Molto adagio*) bardzo charakterystyczną cechą jest stałe przeciwstawianie liryzmu i wyrazistej dramaturgii. W zamykającej dzieło części trzeciej panuje przyjemny, łagodny nastrój, zgodnie z określeniem kompozytorskim (*Allegro piacevole*).

Współcześnie, sto lat po Nielsenie, analogiczną rolę w muzyce duńskiej pełni Per Nørgård, wybitny kompozytor urodzony w roku 1932. Nie starczy nam miejsca w niniejszym programie, aby w pełni oddać sprawiedliwość zasługom tego twórcy. Studiował w Kopenhadze u Vagna Holmboe, a potem w Paryżu u Nadii Boulanger. Początkowo odnaleźć można było u Nørgårda wpływy Nielsena, Sibeliusa i Holmboe, wkrótce jednak młody kompozytor znacznie unowocześnił język muzyczny, zwracając się nawet ku serializmowi (typowy jest dla niego termin „seria nieskończona”). Zwraca uwagę bardzo bogaty i wszechstronny gatunkowo dorobek artysty, obejmujący m.in. osiem symfonii, sześć oper, liczne koncerty i utwory kameralne (dziesięć kwartetów smyczkowych), dzieła wokalnie-instrumentalne i solowe. W tym bogactwie jest również miejsce dla muzyki filmowej. Nørgård skomponował muzykę do znanego filmu *Uczta Babette* w reżyserii Gabriela Axela, na motywach opowiadania Karen Blixen. Właśnie ta muzyka reprezentować będzie w dzisiejszym programie twórczość Nørgårda.

Wydawać by się mogło, że obecność utworów kompozytorów polskich w tym duńskim wieczorze jest dość przypadkowa, ale to całkowicie mylne wrażenie. Istnieją polsko-duńskie więzi i tradycje muzyczne, czego przykładem jest twórczość Rafała Augustyna, cenionego kompozytora, filologa, wykładowcy i krytyka muzycznego związanego z Wrocławiem. Zresztą przedstawianie tej znanej i zasłużonej postaci w Narodowym Forum Muzyki jest zupełnie niepotrzebne. Nie wszyscy jednak wiedzą, że muzyka Rafała Augustyna jest z powodzeniem wykonywana w Danii, gdzie była prezentowana m.in. w 2011 roku na festiwalu „Rudersdal Sommerkoncerter”. Propagatorką muzyki Augustyna jest znakomita

duńska skrzypaczka Christine Pryn, należąca do Ensemble Nordlys. Dla tego właśnie zespołu, na życzenie artystów Rafał Augustyn postanowił zaaranżować *Pięć różnych utworów na skrzypce i fortepian* z roku 1996. Utwory te powstały przed dwudziestu laty z myślą o wspólnym muzykowaniu dwóch zaprzyjaźnionych wrocławskich kompozytorów: Rafała Augustyna (przy fortepianie) i Piotra Drożdżewskiego (skrzypce). Jak zabrzmią w nowej wersji, przekonamy się już za chwilę.

Równie znany polski kompozytor, Stanisław Krupowicz, także ma swoje duże zasługi dla wrocławskiej kultury muzycznej. Jest wykładowcą tutejszej Akademii Muzycznej, w której stał się założycielem dziś szeroko już znanego w świecie Studia Kompozycji Komputerowej (które zaczęło swą działalność w 1998 roku). Podczas wieczoru zabrmi polskie prawykonanie utworu *Sotto voce* Stanisława Krupowicza. Ponadto obok dzieł Webera, Nielsena, Nørgårda, Augustyna i Krupowicza usłyszymy także *Taniec węgierski* Johannes Brahmsa oraz *Serenadę* Emila Hartmanna.

Ensemble Nordlys

W 2017 roku grupa będzie obchodziła jubileusz 20-lecia. Innowacyjne programy koncertowe i pozbawiona kompromisów gra zespołowa trwale ugruntowały niepowtarzalną reputację Ensemble Nordlys w Danii i poza jej granicami. Artyści występowali w Europie, Azji i Stanach Zjednoczonych. Ensemble Nordlys regularnie koncertuje na festiwalach takich, jak Frederiksværk Musikfestival i Roskilde Schubertiade. Każdego lata kwartet jest zespołem rezydującym podczas Rudersdal Summer Concerts, a w sezonie zimowym eksperymentuje z nowymi koncepcjami koncertów klasycznych w kopenhaskim Østerbro Concert Society. Wiele z nich jest prezentowanych szerszej publiczności na falach Radia Duńskiego. Zespół wydał liczne płyty CD, a ostatnio zyskał międzynarodowe uznanie za nagranie *Kwartetu na koniec czasu* Messiaena. W swoich programach grupa zestawia muzykę różnych stylów i okresów, ze szczególnym uwzględnieniem utworów powstających współcześnie.

PEŁNY BIOGRAM ZESPOŁU:

www.nfm.wroclaw.pl/repertuar/biogramy

Ensemble Nordlys, fot. archiwum zespołu

Organizator:

Partner strategiczny:

Bank Polski

Złoty sponsor:

Partner wspierający:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia, współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

